

NORBERT FONT I SAGUÉ

Neix i mor a Barcelona (1874-1910).

Geòleg, espeleòleg, naturalista i escriptor. També sacerdot.

Membre del Centre Excursionista de Catalunya i de la Societat de Ciències Naturals del Club Muntanyenc.

Als 14 anys ingressa al seminari Conciliar de Barcelona.

Des de molt jove col·labora amb treballs literaris i de divulgació històrica en diverses publicacions i obté premis als Jocs Florals (el 1894 als de Barcelona, amb "Les Creus de Pedra de Catalunya"; el 1896 a Granollers, amb "Lo Vallès", publicat el 1904; el 1897 a Barcelona, amb "Determinació de les Comarques Naturals i Històriques de Catalunya", entre d'altres).

Norbert Font i Sagué camí de l'avenc del Bruc. (AFCEC)

El seus primers contactes amb el món de l'espeleologia van ser de la mà del canonge Almera, el qual li va despertar l'interès per la geologia en encarregar-li la custòdia del Museu Paleontològic del Seminari. Això també el va dur a fer la carrera de Ciències Naturals.

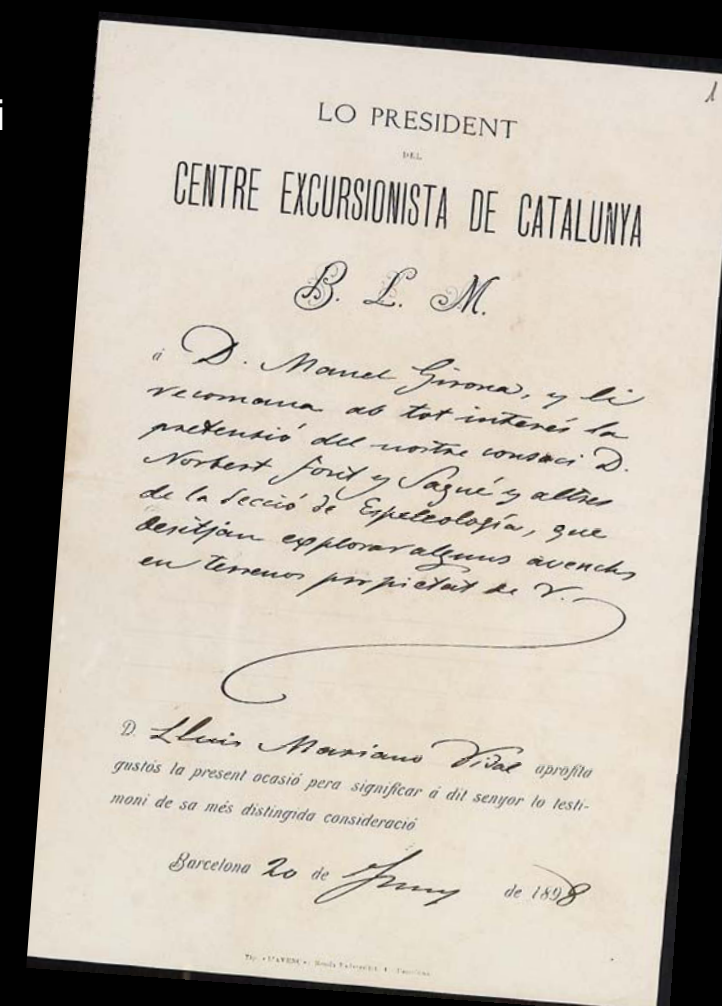
El 1896 Font i Sagué acompanya Edouard Alfred Martel i Louis Armand a visitar la cova de la Fou de Bor. Els ha convidat el Centre Excursionista de Catalunya i vénen d'estudiar les coves de Mallorca. Aquest contacte representa l'inici d'una intensa activitat subterrània per Font i Sagué, que esdevindrà l'introduïdor de l'espeleologia a Catalunya i Espanya.

El 1897, amb el patronatge del Centre Excursionista de Catalunya i seguint el que havia publicat tres anys abans en Puig y Larraz, "Cavernas y Simas de España", inicia una enquesta per tot el territori per obtenir els resultats que li permetran publicar el Catàleg Espeleològic de Catalunya.

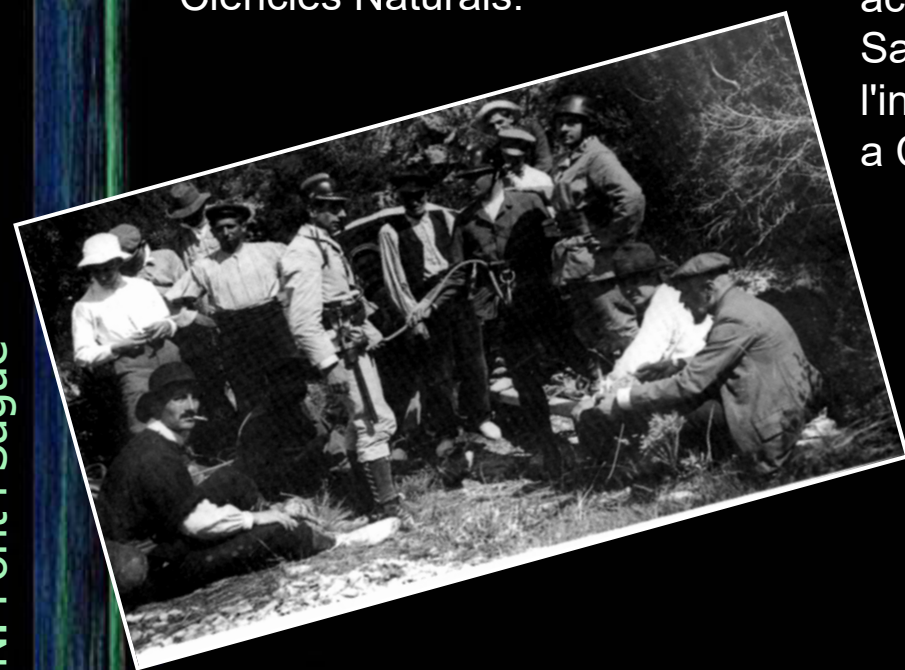
Entre les cavitats que explora destaca l'avenc de Can Sadurní (1897), l'avenc del Bruc (1898) i la Ferla, al Garraf (1898), on supera els 100 m de profunditat.

Per baixar a l'avenc de Can Sadurní utilitza només un parell de cordes, però s'adona del risc que això suposa i decideix incorporar les escales de corda al seu equip de material d'exploracions. Cal citar les paraules emocionades d'en Font i Sagué quan va arribar al fons de Can Sadurní.

"Ja havia tocat la fi d'aquell avenc insondable, segons la gent del país, i ple de misteris i perills. Sense dar-me compte s'escapà de mos llavis un crit de VISCA CATALUNYA!"

El 1899 va fer una campanya espeleològica pel Priorat i les muntanyes de Prades i el 1901 va davallar al forat de Sant Ou, al Montgrony.

1907, abans de baixar a l'avenc d'en Roca. Font i Sagué, Faura i Sans -encordats- Co de Triola, Serafi Alemany i, possiblement, Josep i Timoteu Colomines (AFCEC)

El 1900 va ser ordenat sacerdot.

El 1902 es va llicenciar en ciències naturals a la Universitat de Barcelona i es va doctorar a la de Madrid. Aquest mateix any va efectuar una de les primeres expedicions científiques al Sàhara Occidental i es va dedicar a intentar trobar aigua potable a la regió de Río de Oro.

Al Sàhara va recollir una important col·lecció d'insectes, musclos, fòssils, plantes i objectes prehistòrics, un valuós material que li permetria anar publicant els resultats en diversos butlletins d'institucions d'història natural, revistes i diaris.

Els anys que segueixen a aquesta experiència africana es caracteritzen per una de les èpoques més actives de Font i Sagué.

El 1904 va exercir la càtedra de Geologia dels Estudis Universitaris Catalans i va publicar un Curs de geologia dinàmica i estratigràfica aplicat a Catalunya.

Signatura de Font i Sagué recollida d'una edició del Museu del Seminari titulada "Científics i naturalistes del Montseny".

Amb Jaume Almera va contribuir a la formació de la col·lecció paleontològica i mineralògica de la Institució Catalana d'Història Natural (1905).

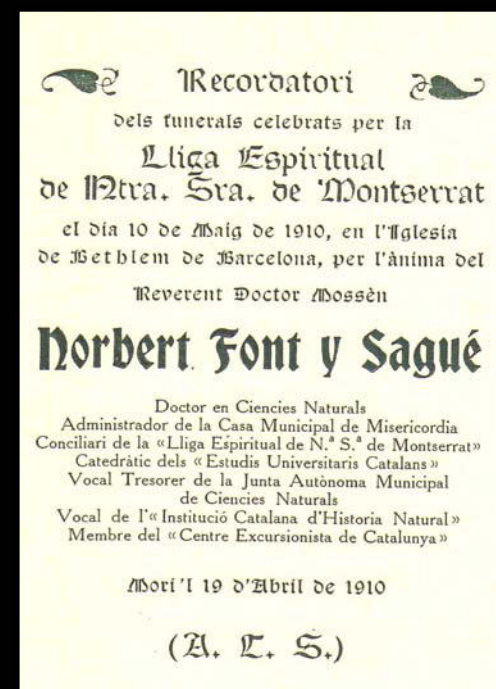
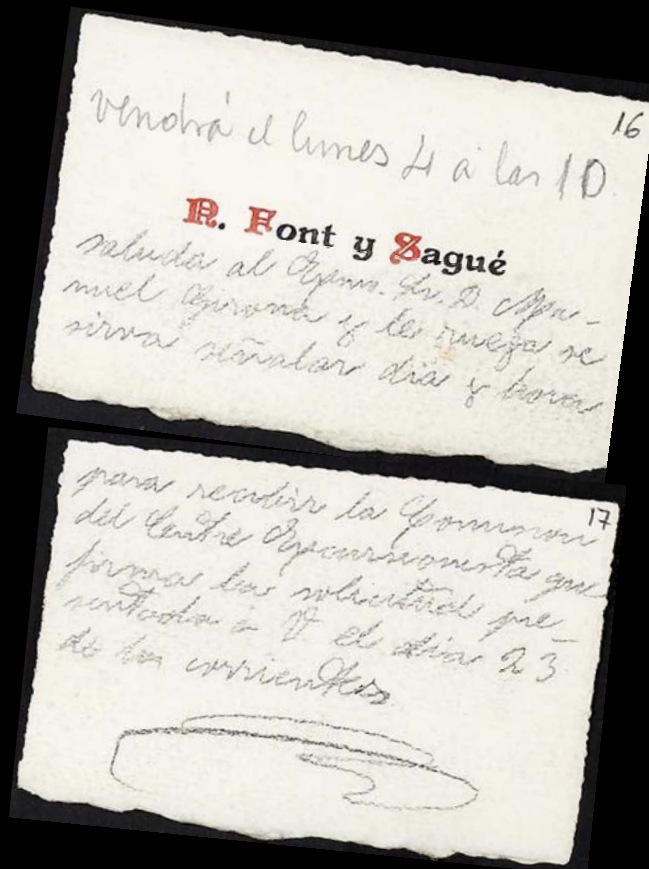
El 1906 va anar a Conca, i hom li deu la popularització de la *Ciudad Encantada*.

Va ser membre de la Junta de Ciències Naturals de l'Ajuntament de Barcelona i va crear el Museu Petrogràfic, a l'aire lliure, del parc de la Ciutadella. També va contribuir a la creació de la col·lecció paleontològica i mineralògica del Seminari Conciliar de Barcelona.

Cap al 1907 va reempendre les exploracions subterrànies en companyia de Colomines i Roca, Cò de Triola, Albert Santamaria i altres joves que havien constituït el Club Muntanyenc.

Entre les seves nombroses obres destaca una *Història de Catalunya* (1899), de caràcter divulgador, un *Breu compendi de la història de la literatura catalana* (1900), *Història de les ciències naturals a Catalunya del segle IX al XVIII* (1908), *El Diluvi bíblic segons la geologia* (1909).

També *Cuadros del Sahara, La Formación geológica del Río de Oro, al Sahara español, Cursos de geología dinámica y estratigrafía aplicada a Cataluña* (1905).

Va col·laborar en diverses publicacions com ara La Veu de Catalunya i, molt especialment, Sota Terra, el butlletí del Centre Excursionista de Catalunya.

Va morir el 1910. Tenia només 35 anys i estava treballant en les excavacions dels jaciments de Capellades. Les va haver de continuar el seu amic i mestre Lluís Marià Vidal.

Qui és qui

La Federació Catalana d'Espeleologia, en memòria a aquest personatge tant il·lustre atorga cada any els premis "Font i Sagué" als millors treballs realitzats pels grups espeleològics catalans.

0001-06-F

Aquest any 2010 es commemora l'aniversari de la mort d'en Font i Sagué i els espeleòlegs el recorden amb un seguit d'actes i publicacions.

També ho fa Sarawak, tot dedicant-li la primera fitxa dels personatge *Qui és qui de l'espeleologia*.

Fonts: Enciclopèdia Catalana, Clergues excursionistes, Sota terra, Muntanya i altres.

Imatges, deferència de la revista Muntanya i de Francesc Miret

[Veure bibliografia Font i Sagué](#)

Revista Muntanya núm. 888

Autor fitxa: Montserrat Ubach

Data publicació: 30.07.2010

0001-07-F